

RIKSDAGENS SVAR 362/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen, lagen om utlänningsregistret och hittegodslagen

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lagar om ändring av utlänningslagen, lagen om utlänningsregistret och hittegodslagen (RP 104/2010 rd).

Beredning i utskott

Förvaltningsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (FvUB 39/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i utlänningslagen (301/2004) 69 § 5 mom. och 82 §, *ändras* 3 § 23 punkten, 34, 35 och 60 §, 61 § 1 mom., 62 §, 131 § 1 och 2 mom. samt 185 § 1 mom., av dem 3 § 23 punkten sådan den lyder i lag 619/2006, 34 och 60 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 358/2007, 35 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 323/2009, 62 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 549/2010 samt 131 § 1 mom. och 185 § 1 mom. sådana de lyder i lag 323/2009, samt *fogas* till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 619/2006, 358/2007 och 323/2009, nya 24 och 25 punkter, till lagen nya 33 a, 33 b, 60 d, 60 e, 60 f och 60 g §, till 131 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 323/2009, ett nytt 3 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 4 mom., till 161 §, sådan den lyder i lag 360/2007, ett nytt 3 mom. samt till 161 a §, sådan den lyder i lag 360/2007, ett nytt 3 mom., som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

23) *offer för människohandel* en utlänning som på goda grunder kan misstänkas ha fallit offer för människohandel,

24) *biometriskt kännetecken* ett digitalt kännetecken på en person; kännetecknet består av en ansiktsbild eller en fingeravtrycksbild,

25) *teknisk del* ett lagringschip för de biometriskta kännetecknen och andra personuppgifter i sådana uppehållstillståndskort och uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlemmar som utfärdas som intyg på uppehållstillstånd.

33 a §

Uppehållstillståndskort

Som intyg på uppehållstillstånd utfärdas ett uppehållstillståndskort. I rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (*EU:s uppehållstillståndsförordning*) och i rådets förordning (EG) nr 380/2008 om ändring av förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (*ändringsförordningen*) finns bestämmelser om uppehållstillståndskortets form, egenskaper och säkerhetsdetaljer, om biometrisk kännetecken som lagras i den tekniska delen och om hur de ska tas fram, om begränsningar och användningsändamål när det gäller biometrisk kännetecken samt om innehavarens rätt att kontrollera de uppgifter om sig själv som finns lagrade i uppehållstillståndskortets tekniska del.

Ett uppehållstillståndskort utfärdas för den tid uppehållstillståndet är i kraft. Kortet kan av särskilda skäl utfärdas också för kortare tid. Det är dock giltigt i högst fem år.

När ett uppehållstillståndskort utfärdas i enlighet med ansökan ges sökanden inte något separat förvaltningsbeslut eller någon besväransvisning.

Som intyg på uppehållstillstånd som utrikesministeriet beviljat med stöd av 69 § 3 mom. ges ett särskilt personkort.

33 b §

Informationssäkerheten för uppgifterna i uppehållstillståndskortets tekniska del

Migrationsverket ansvarar för att de uppgifter som lagras i uppehållstillståndskortets tekniska del skyddas mot intrång, olovlig avläsning, modifiering, användning och övrig olovlig behandling så som föreskrivs i EU:s uppehållstillståndsförordning och dess tillämpningsbestämmelser.

Certifikatet för säkerställande av autenticiteten och integriteten i de uppgifter som lagras i kortets tekniska del och för avläsning av finger-

avtryck utfärdas av en myndighet eller en inrättning som utses av Migrationsverket.

34 §

Anteckningarna i uppehållstillståndskortet

Uppehålllets karaktär anges med en bokstavskod i uppehållstillståndskortet. Bokstavskoden för ett kontinuerligt uppehållstillstånd är A, för ett tillfälligt uppehållstillstånd B, för ett permanent uppehållstillstånd P och för ett EG-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare P-EG.

En anteckning om det direktiv med stöd av vilket uppehållstillståndet beviljats ska dessutom göras i uppehållstillståndskortet.

35 §

Krav på resedokumentets giltighet

En förutsättning för att uppehållstillstånd ska kunna beviljas är att utlännningen har ett giltigt resedokument. Uppehållstillstånd får dock beviljas trots att giltigt resedokument saknas, om uppehållstillståndet beviljas med stöd av 51, 52, 52 a, 87, 88, 88 a, 89 eller 110 §.

60 §

Ansökan om uppehållstillstånd

Det första uppehållstillståndet ska före inresan till Finland sökas utomlands i det land där sökanden lagligen vistas. Det första uppehållstillståndet får sökas i Finland med stöd av 49, 49 a, 50, 50 a, 51, 52 och 52 a §.

Ansökan om fortsatt tillstånd, permanent uppehållstillstånd och EG-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare ska göras i Finland.

I Finland lämnas ansökan till den lokala polisen och utomlands lämnas ansökan om första uppehållstillstånd till en finsk beskickning.

Om utrikesministeriet är beviljande myndighet, får tillståndsansökan lämnas in till ministeriet efter det att sökanden redan kommit till Finland.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om uppehållstillstånd får utfärdas genom förordning av statsrådet.

60 d §

Biometrisk kännetecken för uppehållstillståndskort

Migrationsverket, polisen, gränsbevakningsväsendet eller en finsk beskickning ska vid inlämning av ansökan om uppehållstillstånd och om internationellt skydd för uppehållstillståndskortet ta fingeravtryck av sökandens samtliga fingrar. Sökanden ska foga sin ansiktsbild till ansökan.

Om det tillfälligt är omöjligt att ta fingeravtryck när ansökan lämnas in, kan sökanden åläggas att inom en rimlig tid komplettera sin ansökan genom att lämna fingeravtryck.

60 e §

Avläsning och jämförelse av biometriska kännetecken

Biometriska kännetecken som har lagrats i uppehållstillståndskortets tekniska del får avläsas av Migrationsverket, polisen, gränskontrollmyndigheten samt finska beskickningar.

I syfte att verifiera autenticiteten av ett uppehållstillståndskort och identiteten hos innehavaren av ett uppehållstillstånd får det tas biometriska kännetecken på innehavaren av uppehållstillståndet, och dessa kännetecken får jämföras med de biometriska kännetecken som är lagrade i uppehållstillståndskortet och i resedokumentet. Uppgifter som tagits för jämförelse får användas endast när jämförelsen görs, varefter de ska förstöras omedelbart.

Inrikesministeriet bestämmer om utländska myndigheter ska beviljas rätt att avläsa uppgifter i uppehållstillståndskort och om att dra in den rätten.

60 f §

När ett uppehållstillståndskort upphör att gälla

Utöver vad som bestäms i 33 a § 2 mom. upphör en uppehållstillståndskort att gälla när

- 1) uppehållstillståndet återkallas,
- 2) för innehavaren av ett uppehållstillstånd utfärdas ett nytt kort,
- 3) innehavaren av ett uppehållstillstånd anmäler att kortet har förkommit eller stulits,
- 4) kortet innehåller ett uppenbart fel,
- 5) kortet har blivit skadat, anteckningarna har ändrats eller där finns andra anteckningar än myndighetens,
- 6) den myndighet som har utfärdat det certifikat som integrerats i kortets tekniska del återkallar certifikatet, eller
- 7) uppehållstillståndet upphör att gälla med stöd av 59 §.

När uppehållstillståndskortet har upphört att gälla tar Migrationsverket, den lokala polisen, gränskontrollmyndigheten eller en finsk beskickning hand om uppehållstillståndskortet och antecknar i utlänningsregistret att kortet har upphört att gälla. Ett kort som omhändertagits av myndigheten ska förstöras.

60 g §

Nytt uppehållstillståndskort

Innehavaren av ett uppehållstillstånd ska skaffa ett nytt uppehållstillståndskort innan kortet upphör att gälla eller när uppgifterna i kortet inte längre är aktuella eller om kortet har upphört att gälla på en i 60 f § angiven grund.

Om ett kort utfärdas i enlighet med ansökan, ges sökanden inte något separat förvaltningsbeslut eller någon besväransvisning.

Den som får ett nytt uppehållstillståndskort ska överlämna det tidigare kortet till myndigheten. Om den som fått ett kort inte har kortet i sin besittning, är han eller hon skyldig att lämna förklaring i saken.

Migrationsverket eller den lokala polisen utfärdar ett nytt uppehållstillståndskort. Ansökan lämnas till den lokala polisen.

Vid ansökan om ett nytt uppehållstillståndskort tas det fingeravtryck av sökanden i enlighet med 60 d §. Sökanden ska foga sin ansiktsbild till ansökan.

Innehavaren av ett uppehållstillstånd ska ansöka om ett uppehållstillståndskort utan dröjsmål när hans eller hennes, med en anteckning om giltigt uppehållstillstånd försedda resedokument upphör att gälla.

61 §

Tillfälligt omhändertagande av resedokument

Myndigheten kan tillfälligt omhänderta en utlännings resedokument när ett visum-, uppehållstillstånds- eller resedokumentärende behandlas, om det är nödvändigt för att styrka personuppgifterna eller handlingens riktighet eller för att anteckna ett beviljat visum i handlingen.

62 §

Förfarande vid ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeband

För att utreda förutsättningarna för uppehållstillstånd ska sökanden och anknytningspersonen ges tillfälle att bli hörda innan ärendet avgörs, om inte ansökan omedelbart avslås såsom ogrundad.

131 §

Upptagande av signalement

Polisen eller gränskontrollmyndigheten får för verifiering av identitet, för behandling, beslut och övervakning av utlänningars inresa och utresa samt vistelse och arbete och för tryggnad av statens säkerhet ta fingeravtryck, fotografier och andra signalement på en utlänning

1) som har ansökt om asyl eller uppehållstillstånd på grund av alternativt skydd, humanitärt skydd eller tillfälligt skydd,

2) som har ansökt om uppehållstillstånd på grund av familjeband,

3) som har fått uppehållstillstånd i egenskap av en utlänning som tagits till Finland inom flyktingkvoten,

4) som enligt beslut ska avvisas eller utvisas, eller

5) vars identitet är oklar.

De i 1 mom. avsedda signalementen införs i ett register som polisen för. Uppgifterna ska hållas åtskilda från signalementen för personer som är misstänkta för brott och från de fingeravtryck som i enlighet med 3 b § i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) införs i utlänningsregistret och som tas för ansökan om uppehållstillstånd, uppehållstillståndskort eller uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlemmar. Uppgifterna avförs i enlighet med 9 § i lagen om utlänningsregistret.

Fingeravtrycksuppgifter som avses i 1 mom. får jämföras med fingeravtrycksuppgifter som med stöd av denna paragraf har registrerats i det informationssystem för förvaltningsärenden som avses i 3 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) och med fingeravtrycksuppgifter som registrerats i delregistret för ansökningsärenden och delregistret för främlingspass och resedokument för flykting, vilka ingår i det utlänningsregister som nämns i 3 § i lagen om utlänningsregistret. Dessutom får fingeravtrycksuppgifter som införs i registret för kontroll av inreseförutsättningarna jämföras med fingeravtryck bland de signalementsuppgifter enligt 2 § 3 mom. 9 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet som finns registrerade i informationssystemet för polisärenden, när de redan registrerade fingeravtrycksuppgifterna har samband med ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år.

161 §

Uppehållskort

Det som i denna lag föreskrivs om uppehållstillståndskort och biometriskt kännetecken som lagrats i uppehållstillståndskorten tillämpas ock-

så på uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlemmar.

161 a §

Ansökan om uppehållskort

När ansökan om uppehållskort lämnas in tas det fingeravtryck av sökanden i enlighet med 60 d §. Sökanden ska foga sin ansiktsbild till ansökan.

185 §

Utlänningsförseelse

En utlänning som

1) uppsåtligen vistas i landet utan det resedokument, visum eller uppehållstillstånd som krävs eller som underlåter att fullgöra sin skyldighet att registrera sin vistelse eller ansöka om uppehållstillståndskort, uppehållskort eller permanent uppehållskort,

2) uppsåtligen olovligt utför förvärvsarbete eller bedriver näring,

3) uppsåtligen försummar att fullgöra anmälningsskyldighet enligt 118 §, någon annan skyldighet enligt 119 § eller en sådan kallelse att infinna sig för att lämna upplysningar om sin vistelse som utfärdats med stöd av 130 §, eller

4) uppsåtligen reser in i landet trots att han eller hon meddelats inreseförbud av skäl som anknyter till allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsan,

ska för *utlänningsförseelse* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas på sådana vid lagens ikraftträdande anhängiga ansökningar om uppehållstillstånd, internationellt skydd eller uppehållskort som sökanden gjort i Finland och om vilka beslut fattas efter det att lagen trätt i kraft. Ansökan ska i enlighet med 22 § i förvaltningslagen kompletteras med fingeravtryck.

Lagen tillämpas också på sådana vid lagens ikraftträdande anhängiga ansökningar om uppehållstillstånd utifrån vilka sökande som vistas utomland beviljas uppehållstillståndskort den 20 maj 2012 eller därefter. Ansökan ska i enlighet med 22 § i förvaltningslagen kompletteras med fingeravtryck.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av lagen om utlänningsregistret

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utlänningsregistret (1270/1997) 7 § 1 mom., 9 § 1 mom. och 10 § 3 mom., sådana de lyder, 7 § 1 mom. och 10 § 3 mom. i lag 459/2009 och 9 § 1 mom. i lag 305/2004, samt *fogas* till lagen en ny 3 b § som följer:

3 b §

Användning och jämförelse av fingeravtrycksuppgifter i delregistret för ansökningsärenden

Fingeravtryck som tas för en ansökan om uppehållstillstånd, uppehållstillståndskort eller uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem ska införas i delregistret för ansökningsärenden. Fingeravtrycken får användas av Migrationsverket, polisen, gränskontrollmyndigheten och finska beskickningar.

Fingeravtryck som införs i registret får endast användas för att inom ramen för befogenheter i anknytning till de ändamål som anges i 2 § 2 mom. verifiera autenticiteten av ett uppehållstillståndskort och identiteten hos innehavaren av ett uppehållstillstånd, för behandling, beslut och övervakning av utlänningars inresa och utresa samt vistelse och arbete och för trygghet av statens säkerhet. En myndighet som har rätt att använda uppgifterna har rätt att jämföra dem med tidigare registrerade fingeravtryck i delregistret för ansökningsärenden och med fingeravtrycksuppgifter i delregistret för främlingspass och resedokument för flykting och med fingeravtryck som med stöd av 131 § i utlänningslagen registrerats i det informationssystem för förvaltningsärenden som avses i 3 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet. Dessutom får uppgifter för kontroll av inreseförutsättningarna jämföras med fingeravtryck bland de signalementsuppgifter enligt 2 § 3 mom. 9 punkten i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet som finns registrerade i informationssystemet för polisärenden, när de redan registrerade fingeravtrycksuppgifterna har samband med ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst ett år.

Polisen har dessutom rätt att använda de fingeravtrycksuppgifter som registrerats i delregistret för ansökningsärenden på det sätt som föreskrivs i 16 a § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet.

Uppgifter som tagits för jämförelse får användas endast när jämförelsen görs, varefter de ska förstöras omedelbart.

7 §

Uppgifter som registreras

I utlänningsregistret får i den mån det är behövligt som identifieringsuppgifter om en person som avses i 5 eller 6 § införas ärendets nummer eller klientens nummer, namn, ansiktsbild, namnteckningsprov, fingeravtryck som tagits på en person som ansöker om uppehållstillstånd,

uppehållstillståndskort, uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem, främlingspass eller resedokument för flykting, utlåtnad om DNA-test och jämförelser av fingeravtryck samt uppgift om kön, födelsedatum, födelseort och födelseland, personbeteckning och utländskt personnummer eller någon annan utländsk beteckning för identifiering av personen, uppgift om medborgarskap och nationalitet, yrke, utbildning, språkkunskaper, civilstånd och familjeförhållanden, hemkommun, adress och andra kontaktuppgifter samt uppgift om resedokument och det i 96 § i utlänningslagen avsedda kort som visar att ett ansökningsärende är anhängigt.

9 §

Avförande av uppgifter ur registret

Uppgifterna om en person i utlänningsregistret avförs i sin helhet ett år efter det att denne har förvärvat finskt medborgarskap eller avlidit. Uppgifter om visum, uppehållstillstånd och registrering av uppehållsrätt, uppgifter om uppehållstillståndskort och uppehållskort för unionsmedborgares familjemedlem samt uppgifter om beviljade resedokument avförs fem år efter det att uppgifter senast införts, om visumet, uppehållstillståndet, uppehållsrätten eller dokumentet har upphört att gälla. Uppgifterna om personer som meddelats inreseförbud avförs ett år efter det att inreseförbudet har upphört att gälla. Uppgifter om utvisning och avvisning avförs fem år efter det att beslutet har fattats. Avförda uppgifter arkiveras.

10 §

Utlämnande av uppgifter ur registret

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf gäller inte fingeravtryck som tagits på en person som ansöker om uppehållstillstånd, uppehållstillståndskort eller uppehållskort eller om främlingspass eller resedokument för flykting, om

inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Lag

om ändring av 22 och 24 § i hittegodslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i hittegodslagen (778/1988) 22 och 24 §, sådana de lyder i lag 460/2009, som följer:

22 §

Överlämnande av hittegoods till polisen

Identitets- eller tillståndsbevis som utfärdats av polisen eller Migrationsverket eller egendom som det är förbjudet eller det krävs tillstånd av en myndighet att förvärva eller inneha, och som lämnats till en hittegoodsbyrå, ska omedelbart överlämnas till polisen.

24 §

Förstörande av hittegoods

En hittegoodsbyrå ska förstöra egendom som avses i 18 § 1 mom. 1—3 punkten på det sätt som bestäms i 2 mom. i samma paragraf. Identitets- och tillståndsbevis som utfärdats av polisen eller Migrationsverket får dock inte förstöras.

_____ Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 15 mars 2011
